

Ecologisch onderzoek Edeseweg 129 te Harskamp

Ecologisch onderzoek

Edeseweg 129 te Harskamp

Auteur T. Ursinus
P.J.H. van der Linden
Opdrachtgever Schuurmans beheer b.v.
Projectnummer 10.095
Ingen december 2010

foto omslag enkele van de schuren die gesloopt gaan worden

Els & Linde B.V.
Dr. A.R. Holplein 1
4031 MB Ingen
tel: 0344 - 642517
fax: 0344 - 600832
mob: 06 - 27564247
e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	9
Analyse	12
Conclusie	13

Inleiding

Schuurman beheer B.V. is voornemens om de bestaande schuren aan de Edeseweg 129 te Harskamp te slopen, het vrijvallende bouwvolume wordt verkocht om elders te benutten en de ammoniakrechten verkocht. Voor het realiseren van de plannen wordt een procedure in het kader van de Wabo doorlopen. Onderdeel hiervan is het uitvoeren van een ecologisch onderzoek, naar de mogelijke effecten op beschermde planten en dieren. Om te kunnen beoordelen of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn, is op 16 november 2010 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het terrein. Ter plekke is beoordeeld of er sprake is van potentieel aanwezige beschermde soorten en of deze schade ondervinden van het voornemen. Voor het schatten van de aanwezigheid van beschermde soorten is onderzocht welke landschapselementen en habitats aanwezig zijn binnen het plangebied of de directe omgeving. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving.

Voor de analyse is gelet op de veranderde omgeving, het veranderde gebruik en op de werkzaamheden die noodzakelijk zijn. Gezien de aard, omvang en ligging is een quick scan voldoende gebleken, om een goed oordeel te geven over de potentiële effecten.

Edeseweg 129 met de te slopen schuren.

Beschrijving

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Harskamp. Op de boerderij werden voorheen varkens gehouden. De omgeving is agrarisch met in cultuur gebrachte graslanden. Het Nationaal Landschap de Veluwe ligt op een afstand van enkele honderden meters van het plangebied. Op grotere afstand loopt de grens van de Ecologische Hoofdstructuur en het aangewezen Natura 2000 gebied de Veluwe. Het plangebied is vrijwel volledig bebouwd of verhard. Slechts spaarzaam zijn er enkele onverharde groene plekken. De gebouwen staan een lange tijd leeg en zijn deels vervallen.

- **Ecologische Hoofdstructuur**

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur van Nederland. Het plangebied ligt op circa 2 kilometer afstand van de Ecologische Hoofdstructuur. Aantasting door het slopen van de schuren en het herbouwen van schuren zal - gezien de afstand - geen negatieve impact hebben op de Ecologische Hoofdstructuur.

- **Nationaal landschap**

Geen ander gebied in Nederland kent zo'n scala aan grote, aaneengesloten natuurterreinen en cultuurhistorische landschapstypen als de Veluwe. Bos-

De ligging van de ecologische hoofdstructuur.

Ligging Nationaal landschap Veluwe.

sen, heidevelden en zandverstuivingen gaan in elkaar over en wekken soms de indruk eindeloos te zijn. De stuwwallen zorgen voor reliëf, landgoederen en paleistuinen verlenen het gebied cachet. Edelherten en everzwijnen kunnen zich vrij bewegen in de bos- en natuurgebieden. Dier- en plantensoorten krijgen de ruimte in de ecologische poorten die het stuwwalgebied met omliggende natuurgebieden tot in Duitsland verbinden. Meer monumentale bebouwing staat aan de rand van het Veluwemassief en in de valleien: paleis 't Loo, kastelen Middachten, Engelenburg, Zwaluwenburg. Kapitale villa's zijn te vinden in plaatsen als Dieren, Velp en Oosterbeek. Zeker zo markant is het hoofdgebouw van Radio Kootwijk, de betonnen kolos in het hart van de Veluwe.

Van veel ouder datum is het esdorpenlandschap rond Speulde en Garderen en uit een nog verder verleden stammen de vele grafheuvels op de Veluwe. Meer archeologische resten zijn te vinden rond het Uddelermeer, dat zelf overigens een overblijfsel is uit de ijstijd. Ook de Romeinen hebben sporen op de Veluwe achtergelaten. Zo is op de Ermelose heide een tijdelijk kampement bewaard gebleven.

Aan de flanken van de Veluwe spuit het kwelwater de grond uit. De vele spren- gen en beken met vanouds de watermolens gaven de vroegste industriële activiteiten in Nederland een kans. Hier liggen nu de gebieden die tot nieuwe natuur worden getransformeerd. In de IJsselvallei zijn nog de kavelstructuren te zien die monniken eeuwen geleden hebben aangebracht. Langs de Rand- meerkust is de verbondenheid met de Zuiderzee in een plaats als Elburg nog voelbaar en de Hanzestad Hattem ademt nog altijd de sfeer van Anton Pieck. De kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap zijn:

- Schaalcontrast van zeer open naar besloten
- Actieve stuifzanden
- De grootte en aaneengeslotenheid van het bos

■ **Natura 2000**

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in totaal nog 1.400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen) beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen. Het Natura 2000 gebied de Veluwe is aangewezen voor de verschillende habitats die in de Veluwe voorkomen. In de tabel staan de doelstellingen van het Natura 2000 gebied samengevat. In het Natura 2000 gebied komen verscheidene habitats voor die gevoelig zijn voor vermeting en verzuring door ammoniak.

Ligging Natura 2000 gebied Veluwe.

Waarnemingen

Op de plangebied is medio november 2010 de vegetatie geïnventariseerd op beschermde en bijzondere planten. Daarnaast zijn er naar sporen en andere aanwijzingen voor beschermde dieren gezocht. Aanvullend is een bureaustudie verricht.

Het terrein is voor een zeer groot deel verhard of bebouwd. De oprit bestaat voornamelijk uit betonplaten en grind. Plaatselijk is wat matig ontwikkeld tredvegetatie aanwezig. Verder zijn er groeiplekken met mossen aangetroffen op plekken waar de verharding ontbreekt of gescheurd is. Door het stilstaande regenwater op de betonplaten, is een film van algen ontstaan.

Het dak van de garage annex schuren bestaat voor een groot deel uit golfplaten welke deels begroeid zijn met onder andere gewoon muisjesmos (*Grimmia pulvinata*). Op plekken waar de verharding ontbreekt of gescheurd is, groeit onder andere gewone braam (*rubus fruticosus*) en grote brandnetel (*Urtica dioica*). Verder zijn er in de schuren groeiplekken met nitrofiële soorten aangetroffen.

Er zijn tijdens het ecologisch onderzoek geen aanwijzingen gevonden voor aanwezigheid van vleermuizen. De garage annex schuren is, mede door tocht – wat veroorzaakt is door de vervallen staat – niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Om met enige zekerheid te kunnen vaststellen of er vleermuizen in de garage annex schuren voorkomen, is er gezocht naar bewoningssporen. Deze sporen zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden.

Tussen de houtbalken van één van de vervallen schuren is een verlaten nest van een zangvogeltje (waarschijnlijk een meesachtige) waargenomen. Tevens is tussen het dak van de garage een verlaten nest van een Houtduif (*Columba palumbus*) aangetroffen. Er zijn verder geen sporen van broedende vogels gevonden.

Gezien dit gegeven is er geen aanleiding te veronderstellen dat binnen het plangebied vogels met een vaste verblijfplaats aanwezig zijn. De huismus (*Passer domesticus*) is tijdens het ecologisch onderzoek een enkele keer op het terrein waargenomen. Om met zekerheid te kunnen vaststellen dat de huismus geen vaste verblijfplaats in de garage annex schuren heeft, is nauwkeurig gezocht naar nesten en andere aanwijzingen. Deze zijn tijdens het onderzoek niet gevonden. De huismus nestelt graag in gesloten ruimtes. Gezien de tocht – welke wordt veroorzaakt door de vervallen staat van de garage annex schuren – is er geen aanleiding te veronderstellen dat binnen de te slopen opstallen de huismus met een vaste verblijfplaats aanwezig is. De aanwezigheid van de huismus in de boerderij zelf kan niet worden uitgesloten, maar deze blijft in de huidige staat staan en valt buiten de procedure.

Tevens is gekeken naar verblijfplaatsen en andere aanwijzingen voor de steenuil (*Athene noctua*) en de kerkuil (*Tyto alba*). Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet waargenomen. De waarnemingen van derden (waarneming.nl en sovon.nl) ondersteunen de veronderstelling dat binnen het plangebied geen steenuil en kerkuil voorkomt.

Op het plangebied zelf is geen oppervlakte water aanwezig. Binnen het plangebied is daarom geen sprake van potentieel aanwezige beschermde vissen, libellen of amfibieën.

Analyse

De planning is om de bestaande garage annex schuren te slopen. Binnen het plangebied is geen nieuwbouw gepland, de bouwrechten worden verkocht om elders te benutten.

Uit het veldonderzoek en de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde planten- en diersoorten zijn aangetroffen c.q. zijn te verwachten op het plangebied. Er worden geen bomen gekapt of waterpartijen gedempt. Gezien dit gegeven zal de kans op een negatief effect op de natuurwaarden verwaarloosbaar zijn. Vanwege de broedvogels in de te slopen schuren kan uitsluitend buiten de broedtijd met de werkzaamheden worden gestart.

Er zijn geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten. Er is dus geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk.

Uit de verstoringstabel van de doelsoorten en -typen van het Natura 200 gebied blijkt dat de verschillende habitatype en -soorten gevoelig tot zeer gevoelig zijn voor verschillende externe factoren. De afstand tot het Natura 2000 gebied is ongeveer 2000 meter. De externe effecten vanaf het plangebied zijn als gevolg van woningbouw marginaal. Er is geen sprake van toename van verstorende factoren. Door het realiseren van nieuwbouw zal de vergunde ammoniakemissie en de stikstofdepositie eerder afnemen, wat een positief effect heeft op de verzuring en vermesting van het Natura 2000 gebied de Veluwe. Mede gezien dit gegeven zijn er daarom geen effecten te verwachten die de doelstellingen van het Natura 2000 gebied belemmeren. Ook voor de natuurbeschermingswet is geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk.

Conclusie

Voor de Edeseweg 129 wordt de sloop van enkele schuren voorbereid. Voor het realiseren van de plannen wordt een procedure in het kader van de Wabo doorlopen. Om te oordelen of er sprake is van potentieel aanwezige beschermde planten en dieren is een quick scan ecologie uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken dat er binnen het plangebied geen beschermde planten en dieren voorkomen die geschaad worden.

Geconcludeerd wordt dat er geen verklaring van geen bedenkingen (voorheen ontheffing ex artikel 75) Flora en Faunawet of Natuurbeschermingswet noodzakelijk is.